

Håb for din by er en historisk bog. Jeg kan ikke huske, at vi tidligere har haft en dansk bog, der viser Guds hjerte for vores byer og for, at de kristne i dem står sammen i forbøn og handling. John Nielsen formår enkelt, inspirerende og trosfyldt at fortælle ikke bare historien om Aalborgs Præstenetværk, men om Guds strategi for byerne i det hele taget; en strategi, der gennemsyrrer både Bibelen og kirkehistorien. Efter endt læsning er læseren ikke i tvivl om, at Guds kald ikke kun er til vores kirker, men også til byen. Og de mange eksempler og fortællinger gør det hele nærværende og håndgribeligt.

Denne bog er en "must read" for præster, ledere – ja, alle i menigheden. Den vil løfte visionen i eksisterende præstenetværk i byerne og skabe en længsel efter at etablere præstenetværk og samarbejde, hvor det ikke allerede eksisterer.

Mikael Wandt Laursen

Generalsekretær, Frikirkenet

Håb for din by er John Nielsens personlige beretning om udviklingen af fælleskirkeligt samarbejde i Aalborg. Bogen er velskrevet og sammenvæver den historiske dokumentation med den åndelige lidenskab for enhed og bøn. Fokus er, at fælleskab mellem kirkerne fører til forandring i byens liv og strukturer: *Håb for din by!* Hvert kapitel afsluttes med relevante spørgsmål til refleksion og dialog. Bogen er således ikke kun en beretning om Aalborg, men en stærk udfordring til alle kristne, uanset hvilken by vi bor i. Der er elementer i bogen, der kan kalde på modsigelse. Det gælder bl.a. definitionen af de centrale begreber vækkelse og transformation. Men det gør ikke bogen mindre læseværdig eller inspirerende. Tværtimod! Anbefales hermed med glæde.

Uffe Kronborg

Sognepræst, Ansgars Kirken, Aalborg

Så kom den endelig! *Håb for din by* er en meget vigtig og aktuel bog, vi præster i Aalborg Præstenetværk igennem flere år har opfordret John Nielsen til at skrive. For om nogen har han været initiativtager, visionsbærer og foregangsmand i skabelsen af det netværk imellem kirkerne i Aalborg, som har samlet præsterne i ugentlige bedemøder for byen på tværs af kirkeskel, og som har ledt til vigtige skridt til forsoning og forvandling af vores by.

I *Håb for din by* giver John Nielsen visionen videre på en motiverende måde, der både er velforankret i Guds ord og badet i inspirerende historier fra det virkelige liv. Det er min forhåbning, at bogen må nå bredt ud til alle dele af kirken i Danmark, så flere må blive tændt i brand for at mødes sammen i bøn for deres by, og vi må se mange af Danmarks byer forvandlet til Guds ære.

Dan S. Jacobi

Præst i Aalborg Citykirke, formand for Mosaik

Håb for din by er en stor opmuntring til alle, der har hjerte for deres by og nærmiljø. John Nielsen tager os med på en rejse, han sammen med præster og ledere i Aalborg har været på i en årrække. Uden store ord og indpakning deler han ærligt, hvordan Gud har udvidet hans perspektiv og hjerte for byen.

Læsningen af bogen gav mig håb for Danmark, og jeg blev fyldt af forundring over Guds nænsomme ledelse mod enhed og fællesskab i Aalborg. Gennem spørgsmål og refleksioner undervejs bliver historien fra Aalborg til inspiration for min by og egn.

Jeg vil varmt anbefale "Håb for din by". John Nielsen deler frimodigt og troværdigt, hvad han og Præstenetværket i Aalborg har set og erfaret. Længslen efter Guds nærvær er forbilledligt, og deres hjerte for byen og for Guds vej er en gave til os alle.

Claus Aagaard

Præst, Græsted Frikirke

JOHN NIELSEN

HÅB FOR DIN BY

John Nielsen

Håb for din by

© ProRex Forlag 2019
www.prorex.dk
6070 Christiansfeld

1. oplag 2019
2. oplag 2020

All rights reserved

Kopiering må alene ske i henhold til lov om
ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

Bibeltekster fra den autoriserede
oversættelse af 1992
© Det Danske Bibelselskab

Forsidefoto: Kent Christoffersen, Pixabay

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: CPI

ISBN 978-87-7068-163-6

Jeg tilegner denne bog til kirken overalt i vores land – en kirke med mangfoldige udtryk, forenet i Kristus og sammen i mission.

Tak til Aalborg Præstenetværk for mange års fællesskab og følgeskab. Tak for opfordringen til at skrive denne bog og den tillid, I dermed har vist mig. Må Gud fortsat udøse sin velsignelse over netværket og over kirkernes fælles vandring, til Guds ære og til byens bedste.

Indhold

Forord	9
1 Over al forstand	15
2 Når Gud lægger planer	21
3 Guds fingeraftryk på byens historie	31
4 Byen hvor Gud gjorde det utænkelige	43
5 En by på knæ for Gud	53
6 En forvandlet by	59
7 For byens skyld	69
8 Kirkens opvågning og byens opstandelse	77
9 Nøgler til byens transformation	87
10 Aalborg – en by på vej	99
11 Velsign din by	109
12 Banebrydende bøn for byen	125
13 På opdagelse i byens og bønnens rum	137
14 Sammen i tjeneste for byen	149
15 Kirkens største attraktion – byens største glæde	157
16 Gud kalder på din by	167
17 Guide til bøn for byen	173
18 En by der ærer Gud	183
Appendix I: Præstenetværk og Præsteforum	191
Appendix II: Præstenetværkets udgivelser	195
Noter	196
Om forfatteren	200

Forord

*Da Jesus nåede ind i Jerusalem, blev der røre i hele byen,
og folk spurgte: "Hvem er han?"*
Matthæusevangeliet 21,10

Forestil dig, at det samme skete i dag – ikke i Jerusalem, men i din by. Forestil dig, at Jesus kommer til byen. Der begynder at ske usædvanlige ting, som der altid gjorde, hvor Jesus kom frem. Som følge heraf begynder mennesker at spørge: "Hvem er han?". Svaret er, at det er ham, der proklamerede, at "Guds rige er kommet nær."

Forestil dig, at Guds rige bliver mærkbart nærværende i din by. Hvordan kommer det til udtryk? Brudte relationer læges. Tilgivelse, forsoning og genoprettelse finder sted i udstrakt grad. Antallet af skilsmisser mindskes. Kriminaliteten falder markant. Mennesker bliver sat fri fra forskellige former for misbrug. Syge oplever Guds helbredende kraft. Samfundets svage og udsatte medborgere bliver mødt af gode nyheder, og gaderne fyldes af en atmosfære af tryghed og fred, for kongen i Guds rige er en fredsfyrste.

Troen fyldes af liv, og livet fyldes af tro. Troen er ikke længere en "søndagsting" eller noget, der lader sig begrænse til kirkens rum, for den udfolder sig i fuldt flor i hjem, på arbejdspladser, i skoler og institutioner, ja, alle mulige steder.

Når Jesus kommer til byen, kan det mærkes. Hans tilstedeværelse sætter spor. Jesus gør indtryk, der får konkrete udtryk i menneskers liv. Nye relationer opstår mellem mennesker. Atmo-

sfæren ændres til det positive. Mennesker og miljøer bliver forandret, mens nogle nøjes med at forundres.

Der bliver røre i den by, hvor Guds rige kommer mærkbart nær, ligesom der blev den dag i Jerusalem. Guds nærvær vil ikke bare begrænse sig til kirken, men blive bemærket i byen i form af synlige forandringer.

Men det begynder i kirken – i Jesu Kristi kirke i byen. Det er, hvad denne bog handler om.

Byens håb findes i byens kirke!

Når jeg skriver om "kirken i byen", tænker jeg ikke på en enkelt eller en bestemt kirke, men byens kirker i al deres mangfoldighed i fælles tjeneste for kirkens Herre, Jesus Kristus. Set med hans øjne har han én kirke i byen, selvom den set med vores øjne er mangfoldig.

Efter længere tids tøven skrives denne bog på baggrund af opfordringer fra præstekolleger fra forskellige kirker i Aalborg. De har udfordret mig til at skrive en bog om Aalborg Præstenetværks historie. Lad mig dog fra starten slå fast, at bogen er meget mere end en beretning om præster i en bestemt by, der jævnligt mødes med hinanden. Præstenetværket er et vidnesbyrd om kirker, der under Guds ledelse blev ført sammen til en stærk enhed med et fælles fokus på byen.

"Håb for din by" skrives med megen ydmyghed og et stort ønske om, at Kristus må blive ophøjet og æret for det, han har gjort i vores by. Det er en vanskelig opgave at skrive om noget, man selv har været og stadig er involveret i. Jeg har spillet en rolle i at samle præster og kirker af vidt forskellig observans til enhed og en fælles vision for det, vi i Aalborg kalder transformation. Når jeg har taget imod udfordringen til at skrive en bog om dette, er

det med den hensigt at skabe en længsel efter mere af Jesus i Aalborg såvel som i alle andre byer i Danmark.

Bogen er ikke en fyldestgørende beskrivelse af den vandring, præster og kirker i Aalborg sammen har været på. Skulle formålet alene være at beskrive historien, er den mangelfuld. Bogen er ikke først og fremmest tænkt som historie, for håbet er, at den kan inspirere læseren til at tage nye skridt der, hvor han bor. Derfor rummer bogen brudstykker af Præstenetværkets historie, der deles med det formål at opmuntre og skabe tro på, at der er håb for din by, uanset hvilken by det drejer sig om.

Med det perspektiv for øje vover jeg at skrive om "en rejse", jeg har været dybt involveret i. Det sker med bøn om, at "Håb for din by" må være et vidnesbyrd om kirkens herre, Jesus Kristus, der har samlet sin kirke i Aalborg til enhed, bøn og fælles handling. Samtidig er det også min bøn, at bogen må inspirere til øget enhed og forbøn for andre byer i vort land.

I tretten år var det mit store privilegium at være leder af det, der undervejs kom til at hedde Aalborg Præstenetværk. Hvad der skete i byen i de år, fandt sted takket være Gud gennem manges fælles tjeneste på tværs af forskellige kirker i byen.

Hermed når vi ind til kernen. Erfaringerne fra Præstenetværket og denne bogs pointe er, at Gud på en særlig måde velsigner, når hans kirke på tværs af traditionelle kirkeskel finder sammen i et hjertefællesskab, der fokuserer på samarbejde og forbøn for byen. Jeg takker Gud for enhver, som er eller har været en del af Aalborg Præstenetværk. Hver enkelt har med sin tjeneste været med i Guds historie i vores by. Det samme gælder også de mange trofaste og kæmpende forbedere i byens menigheder.

Kirkernes fælles vandring har givet os meget at takke Gud for.

Men Gud er ikke færdig med at gøre sin gerning, og derfor handler denne bog lige så meget om det, der ligger foran. Det er mit ønske, at "Håb for din by" må medvirke til, at visionen om transformation må opflammes og fastholdes i Aalborg, så Jesu kirke i byen gennem enhed i bøn og tjeneste må bane vej for endnu mere af Jesu forvandlende nærvær.

Bogen er dog ikke kun skrevet til aalborgensere, men også til kristne i andre byer i Danmark. Den er skrevet med bøn om, at Jesus må samle sit folk og berøre mange danske byer med Gudsrigets nærvær. Derfor rummer bogen også beretninger fra andre byer end Aalborg. Den giver eksempler på, hvad enhed og bøn har betydet i byer rundt omkring i verden. Disse beretninger er forhåbentlig til inspiration, for de peger på nogle dimensioner, vi har brug for i Danmark. Danske menigheder er udfordret som aldrig før. Medlemstallet i folkekirken er dalende, og flere frikirker oplever stagnation. Nogle steder ligner kirker, som engang billedlig talt var flammende bål, kun glødende rester. Men lige så vel som det siges om patienten, at "så længe der er liv, er der håb", gælder det også med en lille omskrivning om kirken: Så længe der er gløder, er der håb. Når Helligåndens vind puster til gløderne, kan bålet flamme op på ny, men det kræver, at brændestykkerne ligger tæt ved hinanden. Et enkelt, glødende brændestykke risikerer at gå ud, men når flere glødende stykker ligger ved siden af hinanden, kan ilden flamme op igen.

Når menigheder gør op med gamle fordomme om andre menigheder og nærmer sig hinanden, udøser Gud sin velsignelse. Sker det, er der håb for din menighed. Og er der håb for Jesu Kristi kirke, er der også håb for din by.

I Efeserbrevet 4,3 kalder Paulus det, vi taler om her, for "Åndens

enhed". Teologisk set er det et faktum for alle, som tror på Jesus. Hvis det teologiske faktum skal blive til en personlig erfaring, drejer Åndens enhed sig ikke først og fremmest om organisatoriske beslutninger. Det handler heller ikke om, at vi skal fusionere og blive til én kirke. Det handler om hjerter, der banker for hinanden og for en fælles sag. Et sådant hjertefællesskab kan ikke organiseres frem. Det må undfanges, fødes og vokse i bønnens fællesskab under Helligåndens ledelse. Derfor er de tre røde tråde i denne bog bøn, enhed og transformation. Det kan næppe udtrykkes bedre end med de strofer, der – uden at nogen planlagde det – blev Præstenetværkets slagsang:

*Lad din vilje ske, lad dit rige komme,
 lad din herlighed bli´ synlig midt iblandt os nu.
 Vi vender os bort fra alt vort eget.
 Vi vil vandre på din vej.
 Som ét folk med samme hjerte
 kommer vi til dig med denne sang og bøn:
 Lad din vilje ske, lad dit rige komme,
 lad din herlighed bli´ synlig midt iblandt os nu.*

Lars Ludwigson

John Nielsen

1

Over al forstand

*Ham, som formår med sin kraft, der virker i os, at gøre langt ud
over alt, hvad vi beder om eller forstår ...*

Efeserbrevet 3,20

Gud skal ikke forstås; han skal opleves. Han er større, end vi forstår, og hans handlinger overgår, hvad vi kan forestille os. Han er ikke begrænset af vores logik. Det faktum har jeg gentagne gange fået bekræftet i mit eget liv og i min tjeneste som præst. Intet er større, end når man står i situationer, hvor man pludselig opdager, at Gud har taget ledelsen, og man får lov til at blive tilskuere til hans ubegribelige gerninger.

En formiddag sad jeg på mit kontor for at forberede en kort indledning til et menighedsrådsmøde i Bethaniakirken, Missionsforbundets menighed i Aalborg. Det var en helt almindelig opgave for en præst. Der var ikke noget særligt ved det, og derfor forventede jeg heller ikke noget ekstraordinært. Jeg skulle jo "bare" være sammen med menighedsrådet, en lille flok på syv personer. Men jeg ville gerne inspirere dem og indgyde dem tro på, at vi som menighed stod foran en ny tid, hvor vi ville se mennesker komme til tro og menigheden vokse.

Jeg var inspireret af en artikel, jeg havde læst i et norsk blad. Artiklens overskrift var: "Syv forudsætninger for vedvarende

vækst". Jeg havde læst den nogle dage tidligere og tænkt, at de tanker, artiklen rummede, måtte jeg dele med menighedsrådet. Nu sad jeg ved mit skrivebord og tog notater. Jeg var begejstret. Det her skulle blive virkelig godt!

Men så gik luften af ballonen – lige da jeg kom til det punkt i artiklen, der hed "Mediernes opmærksomhed". Artiklens forfatter påstod, at en menighed nødvendigvis må have mediernes bevågenhed for at kunne opleve vedvarende vækst. Netop det punkt havde jeg ikke fæstnet mig ved, da jeg læste artiklen første gang. Men nu, hvor jeg ville bruge den som inspirationskilde til det, jeg ville dele med menighedsrådet, sprang det mig i øjnene. Jeg havde allerede noteret flere punkter ... men mediernes opmærksomhed får man ikke uden videre. Der skal rigtig meget til, for at medierne får øje på en kirke i en stor by. De andre punkter kunne vi selv gøre noget ved, men dette punkt handlede om noget, vi ikke selv var herre over. Jo mere jeg tænkte over det, jo mere gik det op for mig, at "sådan spiller klaveret ikke" i Danmark. Det er muligt, at det passer i en norsk sammenhæng, men i Danmark får kirker meget lidt opmærksomhed i medierne, og det gælder i særdeleshed en frikirke. Jo mere jeg grublede, jo mere blev jeg klar over, at indholdet i den artikel kunne jeg ikke dele med menighedsrådet om aftenen. Hvis en af forudsætningerne for en menigheds vækst i praksis var umulig, gav det ikke mening at bruge det i min indledning. Det kunne jo hverken være til inspiration eller opmuntring.

Begejstringen forsvandt brat, og jeg blev overmandet af modløshed. Til sidst tog jeg papiret med de notater, jeg allerede havde skrevet, krøllede det sammen og smed det i papirkurven. Jeg følte mig fuldstændig tom indeni, for al min inspiration var plud-

selig forsvundet som dug for solen. Jeg syntes ikke, jeg havde noget som helst at sige til menighedsrådet. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Jeg var fortvivlet. Jeg sukkede til Gud. Sådan sad jeg et stykke tid – jeg ved ikke hvor længe – og stirrede ud ad vinduet med en følelse af tomhed indeni.

Pludselig blev jeg afbrudt af telefonen, der kimedede. Jeg tog den og hørte en ukendt kvindestemme præsentere sig, hvorefter hun sagde: "Jeg er journalist ved Aalborg Stiftstidende.¹ Jeg har hørt, at der skal være dåb i Bethaniakirken på søndag, og hvis jeg har forstået det rigtigt, så døber I på en anden måde end i folkekirken. Derfor ringer jeg for at spørge, om jeg må komme sammen med en fotograf og lave en reportage fra gudstjenesten."

Jeg var dybt overrasket, men var naturligvis meget hurtig til at sige ja. Så lagde jeg telefonen, kiggede ud ad vinduet igen og tænkte: "Hvad har Gud gang i?" Det, som ikke kunne ske, var jo lige sket! En helt almindelig tirsdag formiddag blev pludselig ganske ualmindelig. Jeg stak hånden ned i papirkurven, hev det krøllede papir op, foldede det ud og skrev videre fra, hvor jeg var kommet til – punkt fire: Mediernes opmærksomhed.

Den tirsdag aften blev en helt særlig aften i menighedsrådet. Vi blev styrket i troen på, at Gud var i færd med at gøre noget godt iblandt os. Samtidig var vi naturligvis spændte på, hvordan journalisten ville beskrive dåbsgudstjenesten og vores menighed. Vi bad om, at det måtte blive positivt.

Så oprandt søndag formiddag. Kirken var fyldt, og de elleve personer, som skulle døbes, gik en efter en i dåbsbassinet og bekendte deres tro på Jesus Kristus. Journalisten sad på bænken blandt de andre kirkegængere, men pressefotografen var lige ved at falde i dåbsbassinet i sin iver efter at få de bedste billeder.

Næste dag gik jeg med stor spænding ud for at hente avisen i postkassen.² Til min store overraskelse var mere end halvdelen af forsiden på lokalsektionen ryddet for andre nyheder, og med store fede bogstaver stod der skrevet hen over siden: "En dukkert for Jesus". Med lidt mindre bogstaver, men stadig meget iøjnefaldende stod der nedenunder: "11 personer fra 13 til 75 år sagde ja til troen og lod sig døbe". Tre af pressefotografens plets kud havde fundet vej til avisens forside den mandag, den 16. november 1998. Trods den noget specielle overskrift var det en sober og positiv artikel, og journalisten havde gjort de gode nyheder om Jesus Kristus til forsidestof.

Da jeg et par dage senere sad og læste i Bibelen, stoppede jeg brat op, for jeg læste nogle vers, som pludselig gav helt ny mening. Jeg var nået til Efeserbrevet, og ordene var jo en beskrivelse af det, jeg havde oplevet de sidste dage: "Ham, som formår med sin kraft, der virker i os, at gøre langt ud over alt, hvad vi beder om eller forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus i alle slægtled i evighedernes evighed! Amen."(Ef 3,20-21)

Hvad jeg for få dage siden havde troet var umuligt, gjorde Gud. Siden da har disse to bibelvers og især vers 20 haft stor betydning for mig. Gud mangler hverken muligheder, evner eller ressourcer og formår at gøre langt mere, end vi kan forestille os. Det betyder ikke, at livet altid går, som vi drømmer om, eller at vi altid får, hvad vi beder om. Som kristne må vi lige som alle andre mennesker kæmpe med livets udfordringer. Af og til oplever vi, at livets vilkår efterlader os med smerte og ubesvarede spørgsmål, som vi står uforstående overfor, og som vi nødvendigvis må leve med. Men det ændrer ikke ved, at Gud er mulighedernes Gud, og

at han har muligheder og ressourcer, vi ikke kender. Han formår derfor at gøre langt ud over, hvad vi beder om eller forstår.

De kommende kapitler rummer flere vidnesbyrd om denne erfaring. Hvad Gud har gjort i Aalborg, overgår langt, hvad jeg på forhånd havde kunnet forestille mig. Gentagne gange har jeg frydet mig, når jeg oplevede, at Gud overraskede ved at vise sine suveræne handlinger. Han formår at gøre langt mere, end vi beder om eller forstår. Derfor er der håb for din by!

Spørgsmål til refleksion og dialog

- Hvad er Gud i gang med at gøre i dit liv lige nu?
- Har du oplevet situationer, hvor Gud har overrasket dig?
- Hvad betyder det for dig, at Gud er større, end vi kan forstå?

2

Når Gud lægger planer

For jeres planer er ikke mine planer, og jeres veje er ikke mine veje, siger Herren; for så højt som himlen er over jorden, er mine veje højt over jeres veje og mine planer over jeres planer.

Esajas' Bog 55,8-9

Det ligger dybt i den menneskelige natur, at vi ønsker at være herre i eget liv. Vi lægger planer og tager beslutninger ud fra vores egen vilje. Det giver en følelse af at have styr på livet, og det har de fleste det godt med. Men når vi lægger vores liv i Guds hænder, mister vi herredømmet. Det betyder ikke, at vi havner i grøften, men det kan meget vel betyde, at vi havner et andet sted i livet, end vi oprindeligt havde planlagt. Når Jesus siger: "Følg mig", betyder det, at han vil gå forrest og vise vejen. Han bliver herre, og jeg bliver hans efterfølger. Når Jesus kalder til følgeskab, spørger han ikke ind til, hvad min plan er, men inviterer mig derimod ind i sin plan ...